

תיכון מקיף אום אל פחם
א.א.פחם ת.ד. 83 מיקוד 30010
04-6313935 04-6316512 פקס 04-6316512

مدرسة ام الفحم الثانوية الشاملة
ص.ب. 83 ام الفحم 30010
04-6313935 04-6316512 فاكس 04-6316512

30/10/2016

לכיתה י"א-8

בחינה חודשית בעברית

קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות 1-5 שאחריו.

הליצן הרפואי

ההומור והצחוק משעשעים בני אדם, מיטיבים עמם ועשויים להקל עליהם את ההתמודדות עם מצבים קשים. ההומור והצחוק מנוצלים כיום ככלי טיפולי בבתי חולים, והם מסייעים בתהליכי הטיפול וההחלמה של חולים, בעיקר ילדים.

השימוש בהומור לטיפול בחולים התחיל בשנת 1986 בניו-יורק: פץ אָדמס, רופא אמריקני היה בין הראשונים שהאמינו שאפשר לעזור לחולים באמצעות הצחוק 5 וההומור. הוא הקים יחידת ליצנות רפואית, והיא החלה להופיע בהתנדבות במחלקות שונות בבתי חולים בארצות הברית. הליצנים הצליחו בשיטת הטיפול שלהם, והפעילות שלהם היא כיום שיטה טיפולית בבתי חולים רבים בארצות הברית ובמדינות רבות בעולם.

10 בישראל זהו תחום חדש יחסית. הליצן הרפואי הראשון התחיל לפעול כאן לפני כעשר שנים. תחילה הליצנים הרפואיים לא התקבלו בקלות בבתי החולים: לא מעט רופאים התנגדו להם וחששו כי נוכחות הליצנים תכביד עליהם בעבודתם. אולם מאז, ראו הרופאים שיש לשיטה זו תוצאות טובות, והבינו כי הליצנים חיוניים לחולים. כיום עשרות ליצנים רפואיים מקצועיים פועלים ב-17 בתי חולים ברחבי הארץ.

15 **הליצנים משתמשים במכשירים הרפואיים שבבית החולים ובכישוריהם המגוונים כדי "לעשות קסמים" ופעלולים (اعمال بهلوانية).** כך הם מצחיקים את הילדים החולים וגורמים להם לראות את מצבם בדרך אחרת: המיטה הופכת פתאום למכונית או המזרק לציפור....

כאשר הליצנים הרפואיים מצחיקים את הילדים החולים, הם עוזרים להם לשכוח לזמן-מה את הכאבים ואת הקשיים שלהם; הם מסייעים לילדים להפחית את החרדה, מקלים עליהם את רגעי הבדידות והשעמום ועוזרים להם להסתגל לשגרת בית החולים.

את הליצן מזהים על פי הכדור האדום שעל אפו. זהו סימן ההפך החיצוני שלו. הליצן מתאפיין ברגישות כלפי האנשים שסביבו, בגישה חיובית לילדים וביכולת גבוהה של אלתור (ارتجال) בזמן עבודתו. האתגר העיקרי של הליצן הרפואי הוא לרכוש את אמונו של

25 הילד ולהשתלב בסדרות הטיפולים שלו. הליצן מנסה לגרום לילד להרגיש שהוא "כאן בשבילי", והוא יישאר אתו כמה זמן שיידרש. הורים מעידים כי ילדיהם אוהבים מאוד

משלבין

את הליצנים ובזכותם הם רגועים יותר ומוכנים לשתף פעולה עם הצוות הרפואי ולהתמודד עם קשיי הטיפול.

"זה לא קל לרכוש את האמון של הילדים", אומר אחד מהליצנים, וממשיך: "זה תהליך שנמשך זמן רב". ליצן אחר אומר: "בעבודת הלחצן הרפואי יש מעברים קיצוניים בין תקווה לייאוש; ועם כל הקושי, הכאב והצער, אני אוהב את העבודה, אני מקבל הרבה יותר ממה שאני נותן- המון אהבה מהילדים והמון אהבה מהאנשים שאני עובד אתם".

משקבון
x/80

השאלות

ענה על כל השאלות (1-5) על פי הקטע (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).
שים לב: העתקה מן הקטע של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. מחבר הקטע טוען: "ההומור והצחוק משעשעים בני אדם, מיטיבים עמם ועשויים להקל עליהם את ההתמודדות עם מצבים קשים."
א. על פי הקטע, אילו שינויים מחולל הצחוק בקרב ילדים חולים? נמק את תשובתך. (6 נקודות).

* צוניהם להם לעפוף את הכנפים והקש"ם שלהם.
* מס"עים = להחזיר את החובה.
* מקום עליהם את רגלי הבג'לה והעסאם.
* צוניהם להם להסתגל לעצמם בית החולים.

2/מק 4

ה. איין שתי תכונות אופייניות לליצן הרפואי, והסבר כיצד הן מסייעות לו להקל על ילדים חולים. (6 נקודות).

* מתאפיין בהגשמת כלפי האנשים.
* גישה חיובית אליהם.
* יכולת גבוהה של אמור.

2/מק 3

2. על פי עדותו של אחד הליצנים בפסקה האחרונה, האם עבודת הליצן הרפואי היא עבודה פדאית? נמק את תשובתך. (6 נקודות).

עם של בקושי, הכנה והצדק, הליצן אנוהב את השאלה, הלא
מקבל תגובה יותר מאה שאלה יותר: האמן יאצבה.

ע/אוצע אה

3. לפניך ארבעה משפטים א-ד, כתוב ליד כל אחד מהם נכון או לא נכון על פי הקטע. (8 נקודות).

- א. כיום, ההומור והצחוק מנוצלים ככלי טיפולי רק אצל ילדים. לא נכון.
- ב. הרופאים בישראל לא התנגדו בכלל לעבודת הליצן הרפואי. לא נכון.
- ג. הליצנים רוכשים את האמון של הילדים אחרי קשיים רבים. נכון.
- ד. הילדים מוכנים להתמודד עם קשיי הטיפול בזכות ההורים. לא נכון.

4. מהי מטרת הכותב בכתיבת המאמר? (6 נקודות).

- א. להזהיר את החולה מפני הליצנות הרפואית.
- ב. לשכנע את החולה להתייחס לליצנים הרפואיים בכבוד.
- ג. להבליט את תרומתם החיובית של ההומור והצחוק בריפוי חולים.
- ד. להבהיר לקורא שעבודת הליצן הרפואי נחלה כישלון בקרב ילדים.

5. א. מהו הקשר הלוגי (ההגיוני) בין הפסקה השנייה (שורות 4-8) לבין הפסקה הראשונה (שורות 1-3)? (4 נקודות)

- א. תוצאה
- ב. עימות (ניגוד)
- ג. פירוט
- ד. סיבה

ב. "הליצנים משתמשים במכשירים הרפואיים שבבית החולים ובכישורים המגוונים כדי "לעשות קסמים" ופעלולים. שורות 17-18. (4 נקודות)

באיזו מילת קישור ניתן להחליף את מילת הקישור כדי בלי לשנות את משמעות

- המשפט?
- א. בגלל
- ב. על מנת
- ג. כתוצאה
- ד. גם

פרק שני- הבעה בכתב

6. סיכום בורר: (10 נקודות)

כתוב סיכום (5-7 שורות) של הקטע. בסיכומך התייחס לנושאים הבאים:

- היווסדותה והתפתחותה של הליצנות הרפואית.
- תכונותיו של הליצן הרפואי.
- תרומתה של הליצנות הרפואית לעוסק בה.

הליצנות הרפואית החלה בשנת 1986 בנו-איתן צ'י הורואו כל ארבעים.
 הימיה שהקים החלה להוביל בהתנדבות בבתי החולים, ואחר הצלחה,
 השיטה נכונה בהרבה בני מוצים. בישראל החלה לפעול לפני עשרי שנים.
 האיזון המשפטי ברזעול, בז'שה חיבור וביכולת אלמי במתן לרפואה.
 לפני- הכוב והקשיים בלרצה האיזון- זקב האיזון אלה על רפואה
 כ' הלא מקרה הימין מנהבה מתיצנים ומהחוקשים שגורא לרבה איתם.

לפניך קטע ב. קרא אותו וענה על השאלות 6-7.

קטע ב':

ליצן רפואי

לא אחת שמענו שהצחוק עוזר לבריאות אך לאחרונה הוכח הדבר באופן מדעי והגישה מתחילה לעשות גלים בבתי חולים ברחבי העולם. אני בוגר הקורס הראשון מסוגו בארץ - הנקרא ליצנות רפואית. במסגרת הקורס למדתי: קסמים, פנטומימה, איפור, בניית צורות מבלונים, ובמקביל על סוגי המחלות שאיתם אנו צפויים להיתקל (כמו גישה ייחודית לילדים החולים במחלות סופניות וחשוכות מרפא), פסיכולוגיה של הילד וגם נהלים ופרוצדורות הנהוגים בבתי החולים.

עקרון נוסף של הליצנות הרפואית היא שימת הדגש על האדם שמולי ולא על המחלה, להתייחס לחולה כאל אדם ולא כאל "זה ששוכב במיטה מס' 2". הליצנות הרפואית היא אינטימית יותר, זו לא הופעה, אלא עבודה של אחד מול אחד או מספר בודדים. נוסף להיותי ליצן רפואי אני גם קוסם דבר המסייע לי במטרות שונות בבית החולים. עוד בטרם הכרתי עם נושא הליצנות הרפואית התנדבתי ועדין הנני מתנדב כבר שנים רבות בבתי חולים, בארגונים הפועלים במסגרות אלו כגון: עזר מציון, "קו לחיים" ובבתי הספר השונים לחינוך מיוחד בארץ.

7. על פי קטע ב': מה מאפיין את עבודת הליצנות הרפואית. (6 נקודות)

* שימת הדגש על האדם
* אינטימיות - כאל אדם
* עבודה אינטימית - עבודה של אחד מול אחד או מספר בודדים.

שים לב: ענה על שאלה 8 על פי שני הקטעים א-ב.

8. כיצד מעידים על עצמם הליצנים הרפואיים? (8 נקודות)

הם מלווים את החולה; אינטימיות - הקשית - מתבאים איתו במאמץ.

9. חיבור (16 נקודות)

כתוב עמוד אחד (15-20 שורות) על אחד מהנושאים א-ב:

א. ההומור בחיינו. יש שהוא מפיג מתח, מרכז עצב ומבדר, אך יש שהוא פוגע כשהוא איננו במקומו.
כתוב חיבור ובו דון בטענה זו, הבא נימוקים ודוגמאות לדבריך.

ב. אלימות בחברה הערבית בפרט ואלימות במדינה בכלל. הצבע על גורמי האלימות מנקודת ראותך, והצע דרכי התמודדות עם התופעה.
